

Ragnar Omberg, 1924, forteller om hvordan faren hans ble ordfører i den nye kommunen: "Sommeren 1940 fikk min far forespørsel fra daværende fylkesmann, som sto direkte under administrasjonsrådet, om han kunne tenke seg å stille som

108482

ordfører, og prøve å få det kommunale arbeid i gang igjen. Alt kommunearbeid hadde jo ligget nede siden april dagene. Årsaken til at min far ble forespurt, kjenner jeg ikke eksakt til, men antagelig var den sittende ordfører først blitt forespurt med negativt resultat. At far da ble spurt, kom vel av at han nylig hadde returnert fra Sverige etter endt internering. -

Far kontaktet da samtlige som satt i herredsstyret. De var alle enige med min far at verden ikke sto stille, og at noen måtte ta seg av det rent administrative også i kommunen. Det så således lyst ut. Men herredsstyremedlemmene satte som betingelse at de først skulle forhøre seg med sine ~~politi~~ overordnede. Disse ga det svar at de skulle holde seg vekk fra slikt arbeid, og la nazistene ordne det selv.

På dette tidspunkt var min far ikke medlem av N.S., og det var heller ingen andre i bygda. Far var imidlertid av den oppfatning at administrasjonen måtte komme i gang. Han kontaktet da en rekke fremstående menn i bygda, og fikk til slutt samlet nok folk til et nytt herredsstyre.

Utpå våren 1941 meldte de seg inn i N.S. Etter krigen ble far dømt til fengsel i tre og et halvt år, samt inndragning av halvparten av sin formue, heri 2000 kroner som han møyssommelig hadde oppspart i livsforsikring. I domspremissene het det at han hadde styrt kommunen meget godt, men at han med sin dyktighet burde ha visst at Norge var i krig gjennom alle fem okkupasjonsår." -

Ragnar Omberg påpeker at Sverre Hartmann i 1970 la frem sin vitenskapelige avhandling, der han belyser og beviser at Norges statlige krig ble avsluttet 10. juni 1940.

"Dette var i samsvar med det far mente. Han hadde jo deltatt i forhandlingene med de norske myndigheter om hjemsendelsen av de 5000 mann som var internert i Sverige. Han sto også for den rent praktiske organisering av hjemsendelsen. Samtlige måtte underskrive et dokument hvor de stilte liv og eiendom som garanti for at de ikke skulle foreta seg noe som ulovlig mot okkupasjonsmakten."

Forøvrig arbeidet den nye kommune videre med gamle problemer fra mellomkrigsårene. Arbeidsløsheten ble så å si helt fjernet i løpet av okkupasjonstiden, og det skyldtes først og fremst utskrivning til anlegg. ifølge "Forordning om arbeidshjelp til særlig samfunnsviktige arbeidsoppgaver" av 9/7 1941.

Samtidig ble det formidlet frivillig arbeidskraft til jordbruks- og skogsarbeid. Arbeidsledige fikk f.eks. arbeid med å grøfte vannsyk jord, og bøndene fikk kommunalt tilbud om arbeidshjelp i våronna. Bøndene betalte kr. 2 pr. dag, eller ga kosten. Det kommunale tilskudd var 6 kroner dagen, og jordstyret formidlet arbeidskraften.

I 1943 lå arbeidsledigheten på 12-15 personer. Ingen arbeidsføre fikk gå på forsorgen. De ble i så fall utskrevet